

ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

**МИРНИЙ Є.В., ДЕМ'ЯНЕНКО Є.В., СТУДЕНТИ*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

З 90-х років українські фахівці інтенсивно розробляють проблеми національної безпеки, інформаційної безпеки, екологічної безпеки, зокрема, економічної безпеки. Економічну безпеку можна визначити як стан захищеності економіки, коли сукупність державних і суспільних гарантій забезпечує її сталий розвиток, захист пріоритетних інтересів народу, джерел його матеріального і духовного розвитку від внутрішніх і зовнішніх загроз, ризиків і небезпек.

Однією з основних проблем економічної безпеки для України проблема газової залежності. Протягом всього періоду самостійності, різні уряди країни декларували першочергові заходи щодо розбудови енергетичної незалежності економіки. Позаяк, всі розроблені стратегії розвитку енергетичної галузі та інфраструктурні реформи не дали позитивних практичних результатів.

Наразі в Україні практично відсутній облік витрат енергоносіїв в житлово-комунальному господарстві: лише 20% домогосподарств мають газові та теплові лічильники. Статистичні данні свідчать, що житлово-комунальний сектор України спалює більше газу ніж вся економіка Польщі. [10]. Отже, тільки там, де є облік і економія, а вартість енергоносіїв відображається на витратах споживача, відбувається дбайливе використання дорогого палива [8]. Варто зазначити, що житловий сектор – самий витратний сектор. Втрати тепла, а, відповідно, і енергії – дуже високі.

Слабкість внутрішнього споживання металу на українському ринку визначає сильну залежність української металургійної галузі від зовнішніх ринків. А тенденції сучасного економічного розвитку в світі свідчать про те, що попит на метал буде падати [15]. Однією з головних причин, економісти вважають ймовірне уповільнення темпів зростання валового внутрішнього продукту Китаю, у середньостроковому періоді (3-5 років). Таким чином, вже в найближчій перспективі, зменшення попиту на метал, який забезпечувався протягом 20 років китайською економікою та носив інвестиційний характер, стане нормою.

* Науковий керівник: Нікітіна О.М., асистент

Тому, враховуючи завелику кількість виробничих металургійних потужностей, багато з яких були введені в дію в останні 20 років, наслідком вищевказаних тенденцій буде банкрутство багатьох підприємств галузі, особливо низькопродуктивних і технологічно відсталих, які, як правило, і знаходяться в нашій країні. Так, Україна є світовим лідером мартенівського виробництва сталі – 46% світового виробництва цим способом, винайденим в позаминулому столітті, притому, що в світі мартенівським способом виробляється всього лише 3-4% сталі [1].

У той же час, в Україні практично відсутня сучасна металургія (міні-металургійні заводи). До цієї категорії можна віднести підприємства, що виробляють не більше 1-1,5 млн. тон сталеві продукції на рік, використовують, як правило, електродугову технологію і споживають в якості сировини металобрухт. В Україні під цей шаблон підходять 4 об'єкти: Донецький електрометалургійний завод, «Електросталь», «Дніпрспецсталь» і «Інтерпайп Сталь». Тільки такі підприємства можна назвати сучасними.

Україна має у своєму активі інженерні школи Івана Бардіна і Бориса Патона, які мають можливість стати ключовими факторами успіху в третій промисловій революції. Тобто, наша держава має всі шанси зайняти гідне місце в новому світовому розподілі праці. Для цього необхідно здійснити «штучне руйнування» неефективних секторів економіки для того, щоб побудувати нові: продуктивні та екологічні.

Самою гострою проблемою української держави, що підриває економічну безпеку країни, безперечно, є тотальна корумпованість всіх без виключення сфер суспільного життя. Економічна безпека буде під загрозою доти, доки чиновники сприйматимуть кожную свою посаду сприйматимуть як форму бізнесу. Україна – єдина з країн СНД, що не досягла свого рівня ВВП зразка 1990 року. Аналіз зазначеного питання показав, що держава списувала борги, надавала олігархам величезні пільги та дотації на підприємства, за рахунок яких вони й утримували свої екофобні застарілі промислові гіганти. Отже, потреба в модернізації та оновленні виробничих потужностей була відсутня.

Стан економічної безпеки та економічний розвиток держави – нерозривні. Здатність економіки задовольнити потреби суспільства та інноваційного розвитку економіки, включно з конкурентоспроможністю її продукції, є основою економічної безпеки держави.

Досягнення економічної стабільності та безпеки в Україні

можливо виключно за умови завершення активної фази військового конфлікту на сході країни. Одночасно з вирішенням цієї складної задачі першочергові зусилля молодого українського громадянського суспільства мають бути спрямовані на недопущення лобіювання владою інтересів олігархічних кланів і «замилування очей» суспільству прийняттям непродуманих популістських рішень.

Розроблення та виконувати програми високотехнологічного розвитку України – це єдина можливість потрапити до кола розвинених країн світу в якості рівноправного партнера, а не в якості їх сировинного придатка. Крім того, це допоможе нашій державі сформувати потужну систему безпеки.

Література.

1. Кириченко О.А. Проблеми управління економічною безпекою суб'єктів господарювання: [монографія] / О.А. Кириченко, В.С. Сідак, С.М. Лаптев та ін. – К. : УЕП «Крок», 2008. – 401 с.

2. Ковальчук Т.Т. Актуалітети політики розвитку / Т.Т. Ковальчук, В.К. Черняк, В.Я. Шевчук. – К. : Знання, 2009. – 326 с.

3. Єщенко П.С. Економічне зростання без розвитку: причини і шляхи інноваційного перетворення економіки / П.С. Єщенко // Економіка України. – 2013. – № 10. – С. 4-20.

4. Лункіна Т.І. Розвиток України: сучасний стан / Т.І. Лункіна. – Економіка і управління. – 2013. – № 4. – С. 91–95.

5. Ванкарен А. Як реформувати гангстерську Україну [Електронний ресурс] / А. Ванкарен. – Режим доступу: <http://voxukraine.org/2014/12/13>.

6. Пилипчук В.М. Ключові проблеми економічного розвитку України [Електронний ресурс] / В.М. Пилипчук // Інтернет-холдінг Олега Соскіна. Економічний часопис – XXI. – Режим доступу: <http://soskin.info/ea/2010/3-4/201024zmist.html/>

7. Кабінет міністрів України. Постанова Кабінету міністрів України № 409 від 6 серпня 2014 року «Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування»: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/409-2014>.

8. Офіційний сайт Світової організації виробників сталі. Статистична інформація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldsteel.org/statistics/statistics-archive.html>.